

Значення інтродукції рослин для оптимізації стану деревних екосистем придніпровського степу України

Квітко М.¹, Лихолат О.², Лихолат Т.¹, Бородай Є.¹, Лихолат Ю.¹

¹Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, м. Дніпро

²Університет митної справи та фінансів, м. Дніпро

Нині вже загально визнаною є роль природних лісів і штучних деревних насаджень у підтримці екологічної стабільності територій як в Україні, так і в світі. На сучасному етапі оптимізації природного середовища після активної фази збройного конфлікту при відновленні екосистем українського Придніпров'я, а також озелененні промислових поселень Дніпровського регіону, акліматизація адвентивних порід дерев та моніторинг інвазійних дерев у лісових екосистемах відіграють важливу роль у практичній діяльності наукових установ [1]. Мета даної роботи — розглянути значення штучних деревних насаджень як одного з ключових чинників реалізації оновлення і розвитку екосистем степової зони України.

Для досягнення визначеної мети застосовували наступні методи: лісівничий і таксаційний — для визначення основних біометричних параметрів рослин та таксаційних показників насаджень; фітоценологічний — для встановлення фітоценотичної структури; дендрологічний — для оцінки декоративного стану крон дерев; маршрутний метод і метод візуального спостереження — для обліку дендрофлори, визначення фітомеліоративних і рекреаційних функцій, а також життєвого стану деревної рослинності; фізіологічні — визначення швидкості росту, аналітико-статистичні методи обробки отриманих результатів.

Для регіону Криворізького залізорудного басейну характерний надзвичайно високий рівень інтеграційного антропогенного забруднення. Запиленість атмосферного повітря негативно впливає на якість природних чинників навколишнього середовища. Едафічні умови, що впливають на родючість і відновлення рівня екосистеми, є найважливішими для деревних рослин. Завдяки трофності та вологості (гідрології) ґрунту відбувається формування основних домінуючих порід дерев у лісових екосистемах антропогенно змінених територій. Аналіз деревних порід штучних лісових угруповань Криворізького району показує, що серед трофоморфних переважають деревні види мегатрофів (48,1 – 97,6 %) та олігомезотрофів (1,5 – 28,7 %).

Ресурс деревних рослин, що може бути розширеним шляхом інтродукції малопоширених порід, може відігравати важливу роль у парковому та лісовому господарствах, оптимізації урбанізованого середовища, формуванні ландшафтної архітектури.

Список використаних джерел

1. *Kvitko M. O., Savosko V. M., Lykholat Y. V., Holubiev M. I., Hrygoruk I. P., Lykholat O. A., Kofan I. M., Chuvasova N. O., Yeotushenko E. O., Lykholat T. Y., Marenkov O. M., Ovchinnikova Y. Y.* Assessment of the ecological hybrid threat to industrial area in connection with the vital state of artificial woody plantations in

Kryvyi Rih District (Ukraine) // IOP Conference Series: Earth and Environmental Science. — 2022. — Vol. 1049, 012046.

<https://doi.org/10.1088/1755-1315/1049/1/012046>